

Brīvā Zeme: *Pirmdiena, 15. marts, 1937*

Izcilus notikums mūzikas dzīvē

Sekojojot cildenai tradīcijai — sniegt stiliski noskaņotus latviešu mūzikas vakarus — Latvijas konservatorijas audzēkņu kopa «Ligusonis" latvju skaņdarbu cikla IX koncertu veltījusi profesoram Jānim Mediņam. Koncerts notika Latvijas konservatorijas zālē un bija nostādīts uz ļoti vispusīgas un plašas izpildītāju bāzes: bez dziedātājiem un pianistiem piedalījās arī radiofona orķestris paša komponista vadībā. Un tie-šām, kā gan lai iedomājamies Jāņa Mediņa skaņdarbu vakaru bez orķestra kompozīcijām, kurās viņš ieguldījis sava talanta un darba ra-ženāko daļu!

Vakaru ievadīja komponists Voldemārs Upe» nieks, nolasot nelielu referātu par Jāni Mediņu. Referents īsumā uzsvēra komponista darbu stiliskās un formālās īpatnības, viņa izcilo vietu latviešu mūzikā kā simfoniskās mūzikas un operu komponistam, talanta daudzpusību un viņa mū-zikas gara latviskumu. Referāts bija ieturēts laba stila un lietišķības robežās.

Sekoja programma, kuras daudzpusību varētu apskaut dažs labs komponists. Patiesi, Jāni Mediņu var viņa darbi reprezentēt visos mūzikas žanros, bez kā šī vispusība būtu nākusi par (aunu viņa darbu kvalitātei. Orķestra atskaņojumā dzirdējām dažus pazīstamākos un interesantākos darbus: I svītas prelīdi un āriju, kas gan laikam ir viena no visbiežāk atskaņotām latviešu kompozīcijām, monumentālo, drusku Improvizā-toriski, bet ar lielu iedvesmu rakstīto simfonisko poēmu «Zilais kalns", un divas dalās no III svī-tas — «Zemgali" un „Latgali", kas arī pieder pie krāšņākā un gleznainākā, ko Jānis Mediņš rakstījis. Viņa orķestra komponista talants te sasienas visā augumā, likdams zibēt un mirdzēt visdažādākās noskaņās orķestra kolorītiem, kas taču vienmēr ietērpj savdabīgu, spontānu melodiku.

J. Mediņa dziesmas dziedāja Herta Lūse un Herberts Ozolltis. Abi bija likuši savām košajām balsīm pienācīgi ieskandināties komponista dziesmu mūzas grūtsirdīgajā vijumā. Tā nu ir, ka dziesmās J. Mediņš visvairāk ir skumjš, intims lirikis. H. Ozolltis dziedāja „Ak, jūs atmiņas", «Zvaigzne krītošā" un „Nu atkal". Pavadījumus uzmanīgi spēlēja Jānis Ķepītis. Herta Lūse dziedāja orķestra pavadījumā «Maldu taku", «Gredzentiņu", «Ardievas" un piedevām «Dzīvīti". Citādi iejūtīgi interpretējošai māksliniecei varētu vienīgi pārmett šoreiz dažus forsētus augšējos posmus, kas pārāk izdalījās uz diezgan atturīgās instrumentācijas fona. Ar pianistisku eleganci smalkjūtīgi atskaņoja Hugo Strauss četras J. Mediņa «Dainas klavierēm". Vakaram iespaidīgu vainagojumu sagādāja J. Mediņa klavieru koncerta cis-mollā atskaņojums, ko bija uzņēmusies jaunā apdāvinātā pianiste Olga Mālkalne. Techniski grūto un ritmiski diezgan kaprizo koncertu viņa atskaņoja ar lielu tehnisku tīrību, pārlicinoši, pierādot pienācīgu iedziļināšanos un orientēšanos šī Mediņa darba mainīgajā noskaņu rotaļā. Visa atzinība arī autoram par orķestra lietpratīgo vadīšanu.

Sis koncerts bija patiesi Izcils notikums mūsu galvas pilsētas muzikālajā dzīvē, kas varēja sagādāt gandarījumu katram, kam mūsu muziķa ir sirdslieta. Diemžēl, publikas nebija gluži tik daudz, kā koncerts bija pelnījis. Totiesu aplausu un ziedu lietus nobira bagātīgi.